

54151309: สาขาวิชาการออกแบบนิเทศศิลป์

คำสำคัญ: สื่อผสม / วิทยรา / โรคเบาหวานชนิดที่ 2

ชัชพร ชนารุณ: การออกแบบสื่อผสมเพื่อการเรียนรู้โรคเบาหวานในผู้ป่วยวัยชรา.
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: อ. ดร. ฉัตรภา หัตถโกศล และ อ. ดร. ชลฤทธิ์ เหลืองจินดา. 144 หน้า.

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาสื่อความรู้สำหรับผู้สูงอายุที่เป็นโรคเบาหวาน 2) เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ผู้สูงอายุที่เป็นโรคเบาหวานเกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้ โดยมีกลุ่มเป้าหมายของงานวิจัยคือผู้สูงอายุ ได้ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างคือผู้ป่วยที่ได้รับการตรวจรักษาที่โรงพยาบาลสระบุรีในแผนกอายุรกรรม และต้องได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่าเป็นเบาหวานชนิดที่ 2 รวม 20 คน โดยผู้ป่วยจะต้องมีคุณสมบัติดังนี้ 1) เป็นผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) 2) สามารถอ่านออกเขียนได้ 3) ไม่มีปัญหาด้านการได้ยิน 4) ไม่มีปัญหาในโรคเกี่ยวกับความจำ เช่น โรคความจำเสื่อม สมองเสื่อม 5) ยินดีเข้าร่วมงานวิจัยด้วยความสมัครใจ เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยได้แก่ 1) แบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลพฤติกรรมผู้บริโภค 2) สื่อผสมเพื่อการเรียนรู้โรคเบาหวานในผู้ป่วยวัยชรา 3) แบบประเมินสำหรับเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 4) แบบประเมินสำหรับเก็บข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ ดำเนินการวิจัยทดลองแบบ One-shot case study ทดสอบสื่อกับกลุ่มผู้ป่วยโดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน ทดสอบกลุ่มละ 4 ครั้ง/วัน ซึ่งใช้เวลา 8 วัน วันละ 1-2 ชั่วโมงหลังจากนั้นวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจหลังการใช้งานออกแบบ (\bar{x}) นำเสนอโดยใช้แผนภาพแสดงการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์เชิงสถิติ และการบรรยายพรรณนาสรุปผล

ผลการวิจัยพบว่า

1. การออกแบบสื่อผสมเพื่อการเรียนรู้โรคเบาหวานในผู้ป่วยวัยชรา ควรเลือกรูปแบบการสอนลักษณะกลุ่มการเรียนรู้ โดยสื่อที่ใช้ควรมีลักษณะดึงดูดความสนใจ มีขนาดใหญ่เพื่อให้เห็นภาพและตัวอักษรได้ชัดเจน มีตัวอักษรที่มีลักษณะอ่านง่าย มีกิจกรรมประกอบทักษะการเรียนรู้กระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจ และมีภาพประกอบสีสันสวยงามสอดคล้องกับเนื้อหาเพื่อการอธิบายให้ผู้ป่วยโรคเบาหวานในวัยชราได้มีความเข้าใจได้ง่าย

2. ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในสื่อในระดับดีมาก จากผู้ป่วยทั้ง 2 กลุ่ม ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจในการใช้งานและจัดเก็บ ในระดับดี-ดีมาก จากผู้เชี่ยวชาญด้านเบาหวาน ความเหมาะสมและความสวยงาม จากผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบอยู่ในระดับ โดยรวมดี ซึ่งมีการสรุปผลและเสนอแนะให้เกิดแนวทางในการออกแบบสื่อสำหรับผู้ป่วยวัยชราในรูปแบบอื่นๆต่อไปในอนาคต

ภาควิชาการออกแบบนิเทศศิลป์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา

ปีการศึกษา 2556

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1. 2.

54151309: MAJOR: VISUAL COMMUNICATION DESIGN

KEY WORDS: MIXED MEDIA / OLD AGE / DIABETES TYPE 2

TANYAPORN DHANARUN: MULTIMEDIA DESIGNS FOR LEARNING DIABETES WITH OLD AGE PATIENTS. THESIS ADVISORS: CHATRAPA HATTAGOSOL, Ph.D. AND CHONRIT LAUENGJINDA, Ph.D. 144 pp.

The objectives of this research are: 1) to develop educational mixed media for diabetes elderly patients and; 2) to enhance diabetes elderly patients' motivation to learn and satisfy with the educational mixed media. The research target group was chosen from patients that have been treated at internal medicine division of Saraburi Hospital, who have been diagnosed by a physician as diagnosed as type 2 diabetes. The samples for 20 people have following attributes. 1) Patients at any age from 60 year-old. 2) Can read and write 3) No hearing problem 4) No problems with memory disorders such as memory impairment, Alzheimer's disease. 5) These patients also have accepted to get involved in the research project. Equipment used in the research are: 1) consumer behavior questionnaire; 2) educational mixed media about diabetes for elderly; 3) evaluation form for collecting data from the sampling and; 4) evaluation form for collecting data from experts. This project used a one-shot case study method by testing the mixed media to two groups of the patients. There were ten persons per group. The tests had been done on a total of eight days. There were four tests for each group that took 1-2 hours per day per group. Then, content analysis had been made by comparing the average scores of satisfaction after using the mixed media between the two groups (\bar{x}). The research outcomes are represented in line graphs and chart graphs, which originated from statistical analysis, and summarized them in a descriptive and narrative conclusion.

The results of the research were:

1. The diabetes educational mixed media for elderly should be organized into groups study. The media should be attractive and large size for older people to be able to see pictures and letters clearly. The alphabets should be easy to read. There must be learning activities for creating a motivation that contain colourful illustrations related to the content of diabetes in old age to be understood without difficulty.

2. The average satisfaction of the media is in a very good level from all research groups. Diabetes experts gave a good to very good score for the average satisfaction of usage and storage. Designer experts gave a good mark for the average satisfaction of appropriateness and aesthetic. These results have been concluded and it is suggested that other types of educational media for older people should be created in the future.

Department of Visual Communication Design

Graduate School, Silpakorn University

Student's signature.....

Academic Year 2013

Thesis Advisors' signatures 1. 2.

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ ได้รับความเอื้อเฟื้อและความอนุเคราะห์จากท่านต่าง ๆ ดังมีรายนามต่อไปนี้

อาจารย์ ดร.ฉัตรภา หัตถโกศล อาจารย์ภาควิชาโภชนวิทยา คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.ชลฤทธิ์ เหลืองจินดา สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์ คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

คุณมณีรัตน์ เตชะวิเชียร นักศึกษาปริญญาโท ภาควิชาโภชนวิทยา คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้ร่วมงานวิจัย ผู้เอื้อเฟื้อข้อมูลในการสร้างสื่อทั้งหมด

คณาจารย์ผู้มีความรู้ความสามารถ ภาควิชานิเทศศิลป์ คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผู้ช่วยชี้แนะและประเมินผลงานวิจัย

คณาจารย์ผู้มีความรู้ความสามารถ ภาควิชาโภชนวิทยา คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้มีส่วนร่วมชี้แนะและให้คำปรึกษาในงานวิจัย

อาจารย์รุ่งโรจน์ รัตนพิเชษฐกุล ผู้เชี่ยวชาญช่วยประเมินผลการวิจัย และให้คำปรึกษา

โรงพยาบาลสระบุรี จังหวัดสระบุรี ผู้เอื้อเฟื้อสถานที่ เจ้าหน้าที่ซึ่งให้ข้อมูล อนุญาติให้เก็บกลุ่มตัวอย่าง และนำบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเข้าร่วมประเมินผลการวิจัย

นายแพทย์ณรงค์ วัฒนชัยนิรมล แพทย์ประจำคลินิกเบาหวาน โรงพยาบาลสระบุรี

คุณชนิษฐา ปาสวรรณ หัวหน้างานกลุ่มสุขศึกษา โรงพยาบาลสระบุรี

คุณอุไรวรรณ โชคปัญญาพงษ์ พนักงานกลุ่มสุขศึกษา โรงพยาบาลสระบุรี

คุณนิสากร สิงห์พุด พนักงานกลุ่มสุขศึกษา โรงพยาบาลสระบุรี

คุณพิมพ์อ่อนงค์ กุหลาบ เจ้าหน้าที่ฝ่ายโภชนาการ โรงพยาบาลสระบุรี

คุณอนงค์ เชียงคำ เจ้าหน้าที่ฝ่ายโภชนาการ โรงพยาบาลสระบุรี

คนไข้โรคเบาหวานจากโรงพยาบาลสระบุรี จังหวัดสระบุรี ที่สละเวลาเข้าร่วมงานวิจัย

บุคลากรจากหลายหน่วยงานและผู้ไม่ขอเอ่ยนาม ที่ให้ความร่วมมือและประสานงานจนทำให้เกิดความราบรื่นในการทำงานวิจัยครั้งนี้

คุณสุธาณี วาจนะวินิจ (พี่เติ้ล)

บุคลากรของบัณฑิตวิทยาลัย ตลิ่งชัน

Ocean Film ผู้เอื้อเฟื้อการพิมพ์

เพื่อน ๆ นักศึกษาปริญญาโท ปีการศึกษา 2555 ผู้มีส่วนช่วยในการวิจัยในครั้งนี้

และบุคคลอีกหลายท่านที่มีได้กล่าวถึง ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง